

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta, — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Et tu, mi Brute?!

(Dopis.)

II.

Vprašajmo se brez predsodkov, je-li se otrok res nauči v šestih letih toliko, kolikor v osmih, in se li more pri današnjih šolskih razmerah do dvanajstega leta doseči to, kar se navadno doseže s štirinajstim letom?!

Otrok preustvari se naj v ljudski šoli iz, rekel bi, neumnega bitja v pametnega človeka, ki naj postane v poznejših letih koristen ud človeške družbe. Njemu naj se ne vtepo samo mrtve črke in številke v glavo, temveč razbistri se mu um in ublaži duh, ki mu bodita po šolskih letih dobra voditelja. In to vse naj doseže učitelj do dvanajstega leta? Ni li obče znano, kako neredno pohajajo otroci šole posebno ob slabem vremenu in v obširnih šolskih občinah; kako se isti razlikujejo po svoji nadarjenosti — koliko bebecv ni skoro v vsaki šoli — in koliko se jih natlači v jeden sam razred. Upoštevajte to dejstvo in sodite po tem, more li učitelj tako naglo svojo nalogo izvršiti. Marsikateri učitelj vam potrdi, da je ravno zavoljo imenovanih vzrokov naučil vse učence in učenke šele do desetega leta za silo pisati, brati in računati. In pri danih okoliščinah naj v dveh letih, kateri bi mu še otroka pustili, istega v vseh potrebnih naukih tako izuri, da ne bodo le stariši ž njim zadovoljni, ampak da ga smatra sam za zrelega! Ako se mu to v štirih letih vselej in pri vseh ne posreči, kako mu naj izteče to v borih dveh letih? Ali pa menite, da ljudska šola nima drugega namena, nego mehanično ubijati v otročjo glavo nekaj čez dvajset črk in devet števk z ničlo povrh?

Tega valjda ne trdite. No, zakaj pa se potegujete za krajše šolanje, ko s sedanjim ne dosežete zaželjenega smotra? Morda zato, ker imate v mislih samo pridne in nadarjene otroke, pri katerih je možno v dveh letih doseči toliko, kolikor pri malopridnih in slaboumnih v štirih ali še celo več letih? Toda ne pozabite, da ima učitelj opraviti z različnimi otroci. Ali se morda zato potegujete za šestletni pouk, ker se

otroci zadnje dve leti nič novega ne nauče? Morete li to z mirno vestjo trditi? Recimo, otrok sliši zadnji dve leti, kateri so po vaših mislih odveč, skoro same stvari, katerih se je učil že do dvanajstega leta. Kdo vam jamči, da si je otrok osvojil popolnoma vso stvarino, katera se mu je razlagala do dvanajstega leta in kdo more zanikati, da je ponavljanje že predelane stvarine še sploh koristno, tedaj prav pri nerazsodnem otroku umestno in potrebno?

Tako tedaj, moj Brutus, hoté ali nehoté hočete nazaj v idilične razmere, ko je bila nevednost prostega ljudstva gotovim krogom conditio sine qua non.

Ne, nočem verjeti, da kot rodoljub tako slabo mislite. Uverjem sem, da smatrate i vi šolo za činitelja eminentne važnosti, da ste prepričani do dna svoje duše, da čim več se uči in dalje se kdo uči, tem lažje in sigurnejše pride do svojega namena. Omika je za slehern narod pravi zaklad, in slehern rodoljub jo mora pospeševati, ako noče svojega naroda samo voditi, temveč ga tudi vzgajati in ga k samozvesti probuditi. Toraj bodi nam vsem načelo: šol nam dajte, obstoječe nam razširite in ne jemljite nam tega, kar smo vam s težavo iz rok izvili!

Prav imate, utegnute mi reči. Toda pomislite, kmet potrebuje delavcev in otroci so z dvanajstim letom tako dorasli in telesno razviti, da jih more gospodar malo ne za vsako delo uporabiti. Odkod naj jemlje delavcev, katerih dostikrat niti za dobro plačilo ni dobiti, naj-li samo zavoljo šole zaostaja s svojimi gospodarskimi opravili? Res je, kmetu primanjkuje dobrih delavcev. Najboljše moči odhajajo v mesta ali rudokope, in kadar pritisnejo poljska dela, nahaja se čisto v veliki zadregi. In zato, menite, naj uporablja tembolj svoje otroke, če prav na škodo njih duševnemu razvoju? Kolikor poznam šolske otroke, ne morem pač trditi, da so telesno toliko razviti, da bi jih mogel brez znatne škode za njih fizični razvoj pri gospodarskih opravkih uspešno uporabljati. Ako izvzamemo nekatere otroke trdnih kmetov, vidimo, da so isti, zlasti pa kočarski, z dvanajstim leti

še prav šibki, in da jih pameten in usmiljen gospodar ne rabi, nego za gonjo, pašo, ali kako drugo postransko delo, pri katerem pa mora biti vedno starejša oseba navzoča kot nekaj perpetuum mobile ali spiritus rector.

Ta vzrok, zakaj naj se zniža šolski pouk, je torej prav neopravičen in nečuden. Kmetu, ki bi se zategadelj potegoval za šestletno šolo, storite neprecenljivo uslugo, ako ga opozorite nato; kajti njemu ni zameriti, ako se v svoji nerazsodnosti in potrebi zateka k pripomočkom, kateri so ne le njemu, temveč vsemu narodu posredno škodljivi, ker povzročajo slab duševni in fizični naraščaj, ki bi moral biti naša nada, naša bodočnost. Zakaj mora pogrešati cela tri leta sina-vojaka, ki mu more naravno gotovo več koristiti nego nedorasli fantek ali slabotna deklica?

A utegnute mi navesti še drug vzrok za svoje težnje. Porečete mi, kmet bi se naposled že še sprijaznil s sedanjo šolo in podrejal bi rad ali nerad svoje gospodarske koristi otrokovim duševnim, da ne bi ravno šola tako občutno zadevala njegove Ahilove pete, da ne bi, z drugimi besedami povedano, pogoltnila tako ogromnih svot. Vemo pa le predobro, da brez nič ni nič in poznamo našega kmeta, ki je trd kot drenov les, kadar je treba seči v itak lačno mošnjico. Recimo, kar je sicer neovržna resnica, da šole stanejo mnogo tisočakov in so za našega kmeta jako občutna peza. So pa li ravno šolski davki najbolj neznosni ali pa imamo morda še drugih, veliko večjih, manj potrebnih, a bolj škodljivih? Kaj je n. pr. z vedno rastočimi milijoni, katere žrtvujejo davkoplačevalci za vojaštvo! Katere od teh bi bilo bolj potrebno odpraviti ali vsaj znižati? Ali šolske davke, kateri dajejo po stotero obresti in so večinoma le davkoplačevalcem v korist, ali pa vojaške, s pomočjo katerih se tako pogosto davkoplačevalca stiska in neredko uničuje? Na jedni strani imate tisočake, namenjene le vam v korist, na drugi pa milijone, s katerimi pletete šibo za samega sebe.

Predložite kmetu to dvojje, in videli boste, za katero se odloči. Pa če tudi sam

ne bi hotel ali mogel objektivno soditi, tedaj vender ne kaže potegniti z njegovimi kratkovidnimi razlogi, in spodbujati ga v sklepah, odvisnih ponajveč od trenutka. Narod se ne sme plašiti nobene žrtve, ko se gre za povzdigo njegove omike, njega se mora marveč za šolstvo navduševati.

Pretrjesiva še jeden razlog, katerega navajate, moj Brutus, zoper sedanjo šolo. Nekateri trdijo in vi jim, kolikor se meni dozdeva, slepo verujete: tri- in štirinajstletni otroci se v sedanji šoli npravo pokvarijo. Je-li to splošna resnica, gospodje učitelji? Jaz mislim, da ne, da so to le slučaji. In tudi tem slučajem je iskati izmed sto devetindevetdesetkrat vzroka kje drugod, ne pa v šoli ali pa vsled šole. Nikarte misliti, da so otroci, izstopivši z dvanajstim letom iz šole, pozneje sami angeljčki. Niti sami stariši, da ne govorim o družini, se ne varujejo zmiraj prilik dajati vedoma ali nevedoma lastnemu otroku pohujšanja. Kolikrat ima otrok ravno doma največ priložnosti slišati in videti marsikaj nenravnega. In to že v svojem dvanajstem letu. Z dvanajstim letom je duševno manj razvit nego, recimo, s štirinajstim. Zato je tudi nevarnost v prvem slučaju večja od druge. Ne bi li utegnil potem takem n. pr. že sam krščanski nauk, na 13- ali 14letnega šolarčka blagodejnejše uplivati nego na deset ali najstletnega; kje je lažje saditi načela npravnosti, v nerazvitih ali razvitih možganih, v 12- ali 14letnem otroku?

Gospoda zagovorniki morebitne bodoče šole! Dejstvo je mej drugim, da je v hribovitih župnijah primeroma več nezakonskih otrok nego po dolinah. Od kod to? Kakor znano, je šolstvo tam manj razvito, otroci hodijo povprečno vsega skupaj le po šest let v šolo. Ne bi se li dalo ti dejstvu v nekako logično zvezo spraviti?

Dalje. Otroci, podvrženi šolski obveznosti, pripadajo po ne neznatnem številu h kočarjem. Njih stariši so z malimi izjemami dninarji in rokodelci. Po cele dneve so od doma odsotni, in ker ne morejo vsikdar svojih otrok seboj jemati, puščajo jih brez vsega nadzorstva samim sebi. Da je to za otroka slabo in nevarno, ve sleherni lepre-

LISTEK.

Madonna della Rocca.

Povest. — Spisal Rikard Voss.

IV.

(Dalje.)

Tujci, ki od vsega tega niso razume li niti besedice, so prosili duhovnega gospoda, da jim raztolmači upitje naroda ter so delali zelo kisle obraze. Kisle obraze pa so delali tudi nekateri Ročani, ki niso takoj dobili privoljenih onih šeststisoč skudov. A opozicijski jih je pomiril: „Ti tujci niso bedaki. Rimljani tudi niso bedaki. Ali Vam Rimljani mar plačajo dvojno ceno od ponudbe? Ako Vam ponudijo za funt dvanajst bajocchov, in Vi zahtevate štirindvajset, vam plačajo slednjič vender le osemnajst. Ravnajte se po tem!“

In ravnali so se po tem.

Šeststisoč niso hoteli dati tujci, pač pa petstisoč. Tujci so bili neumnejši od Rimljanov in bili so še mnogo neumnejši od Ročanov. Pettisioč skudov za madonno! —

Radi teh petstisoč skudov je bilo ljudstvo vse samo iz sebe; kakor da je vsak posameznik zadel kvinterno. Tudi člani S. P. Q. R. so izgubili skoro vso senatorsko

dostojanstvenost. Absolutistični poglavar je bil navdušen.

„Pettisioč skudov! Blažena madonna! Pettisioč skudov za našo madonno! Kaka milost iz nebes! Ljubi kristijani, koliko dobrega morete storiti madonni na ljubo za teh petstisoč skudov, katere dobite za madonno! Vse svoje grehe si lahko ž njimi odslužite. In ne le vi, tudi vaši otroci in otroci otroci! O velika milost božja! Za teh petstisoč skudov lahko sozidamo madonni prav lepo cerkev, lepšo kakor v Genazzanu. Tudi tam gori vrh hriba kapelico, ako to pobožna občina želi. Ali hočete kapelo? S prav lepim altarjem? Kaj pravite? Bodite mirni, bodite mirni, zidamo cerkev in še kapelo!“

„Pred vsem hočemo šetališče,“ je zaklical jeden, in stotero jih jih je ponavljalo: „Pred vsem hočemo šetališče.“

„Prav, prav! Pred vsem šetališče. Torej šetališče, cerkev in kapelo. Sicer pa je zadosti tudi samo kapela, kapela s prav lepo svetniško podobo. Morda s podobo našega patrona, sv. Roka?“

„Pred vsem šetališče!“

„Seveda, pred vsem šetališče!“

V.

Samo oni opozicijski so ni radovali. To pa radi tega, ker je bil blažen.

Ime mu je bilo — dà, kako mu je bilo ime? Ime je vender le imel, saj je bil menda vsaj krščen, a ta važen dogodek njegovega življenja nam je ostal neznan. Vsekako so Ročanje pozabili ime tega neznanca, tudi njegova mati se ga ni mogla spominjati, katero so Ročanje še isti dan, ko jim je podarila norčeka, zagreblji v osatju, katero so imenovali pokopališče. V Rocci se mrličji niso pokopavali, temveč kar zagreblji.

Sicer je norček imel brez dvoma tudi očeta, pa nikdo v Rocci ni poznal tega moža; poštene Ročanke so celo trdile, da ga ni poznala niti norčkova mati. Mati je bila mala, skromna, uboga revica, grbasta in zanemarjena, a imela je čeden, prijazen obrazek. V Rocci se ni nikdo brigal zanjo. Povsod je imela svoj poseben prostor. Tako v cerkvi, na cesti, v hiši, kjer so jo baš trpeli in slednjič na pokopališču. In poseben kotiček je imela gotovo tudi v vicah, kjer bo gorela do sodnjega dne, saj kdo se je bo usmilil ter zanjo molil?

Usoda materina je postala tudi sinova. Ta hromček je staknil svoj kot, kjer je bival in katerega je strastno ljubil. To je bil kot v cerkvi, prav tisti, katerega je imela popreje njegova mati. Kadar je bila cerkev prazna, priplezal je hromček k prekrasni gospe, ki je bila odeta v pisano

ruto in je držala cvetlični šopek v roki. Ta prekrasna gospa je nemo zrla na dečka ob svojih nogah ter ga ni odvrnila od sebe.

Čas je mineval in hromček je moral tudi iz tega kota. A prišepal je vsako jutro in vsaki večer in molil pred madonno, to se pravi, pokleknil je pred njo ter zrl vanjo z velikimi, iskrenimi očmi, in pri pogledu nanjo je bil srečen, neizmerno srečen! Srečen je bil tudi, kadar so Ročanje madonni priredili svečanost. Tedaj so zanjo igrali muzikanti, tedaj so se zanj prižigali umetelni ognji!

V ostalem je povsem opustil svoje zakotno življenje, vsaj po dnevu. Nemirno se je klatil po okolici ročanski, vsled svoje ohromelosti bolj se plazeč nego hodeč. Ležal je za drenovim ali brinjevim grmom na hrbtu, z odprtimi očmi zrl v neskončno nebo, v oblake. Na njegovem bledem, upalem licu je bil večkrat čudovit žar, temne oči so se iskrale, kot bi videle nebo odprto in ob strani madonne malo, pohabljen, otroško mater.

Tako je živel leto za letom, pri lepem vremenu na skalovju, pri slabem v kaki duplini ali v cerkvi. Po noči je imel seveda zopet svoj kotiček in seveda je zamudil vsako priliko, da umrje od gladi.

(Dalje prih.)

dobro, koliko boljše bi bilo zanje, da hodijo do 14. leta v šolo, ki jim je včasih to, kakor lastna mati in lastni oče. Koliko lažje bi jih telesno in duševno godne spravili stariši na ta ali oni način do kruha. In če komu, tedaj je baš kočarskim otrokom šola nad vse potrebna. Nam Slovencem očitajo Nemci, da smo manj vreden narod. Po čem sodijo? Največkrat po odraslih kočarskih otrocih, ki si služijo po svetu kot kravje dekle in konjski hlapeci ali druga služinčad svoj kruh. Usoda jih ni obsipala s posvetnimi darovi, nedostatna izobrazba pa jim dela zapreke do višje stopinje in ne vzbuja v njih veselja do napredovanja in popolnjevanja. Komaj je dovršil dvanajsto leto, priučil se z vso silo črkam, dadó ga služiti, kjer mu ne dovoljuje vsikdar in redno v šolo hoditi in umoré tako v njem morda ravno porajajoče se veselje do učenja in napredovanja.

Ne morete mi očitati, moj Brutus, da sem oseben. Pogledite v vsakdanje življenje slovenskega naroda in videli boste z malimi izjemami, da to, kar podajam kot dokaze, niso zgolj domišljije.

V začetku sem že konstatiral, da niste jedini, ki se potegujete za šestletno šolo.

Pa tudi takih „kmetskih prijateljev“ nam žal ne, primanjkuje, ki se ogrevajo za poldnevni pouk. Poslednji se razlikujejo od „pedagogov“ vaše vrste v tem, da nočejo veljati samo za nevedneže, ampak hočejo ustrezati ob enem dvema gospodoma.

Pol dneva naj otrok pomaga doma delati, drugo polovico pa naj sedi v šoli. Tako bo pomagano kmetu, ki potrebuje delavcev in se ustreže šolskim predpisom. Da ni Salamon mnogo sto let pred njimi s slično svojo razsodbo zaslovel, šla bi brez dvoma njim ta iznajdba. Njim se lahko odgovori, s polovičarstvom ni nikomur pomagano. I samaritanstvo jim ne pomaga nič. Trdé namreč, da imajo otroci pri poldnevem pouku priliko nasititi se po trikrat na dan s toplimi jedili.

In končno še jedno. Povejte mi, kdo je v prvi vrsti in naravno najbolj poklican govoriti o morebitni potrebi preustrojitve šolstva. Nedvomno so to učitelji. In kdo se najbolj meša v šolske zadeve? Strankarski politikarji, ki zlorabljajo vedoma ali nevedoma ljudske šole proti volji prizadetih kompetentnih činiteljev v svoje namene.

Če hoče kmet izboljšanje svojega stanu, tedaj ga ne doseže tako dolgo, dokler ostane neveden, dokler ne spozna pripomočkov zato. Pripomoček pa ni bil, ni, in ne bode nikdar znižanje šolskega pouka, kakor trdé nekateri, v kojih vstah se nahajate tudi vi, moj Brutus, dasi imate kot koroški Slovenec ali vsaj pisec člankov, namenjenih v prvi vrsti koroškim Slovencem, zato najmanj vzroka. Ravno mej koroškimi našimi brati bi daljši pouk in več šol — seveda slovenskih — dokaj pripomoglo k izboljšanju narodnega, političnega in gospodarskega položaja in bi postal krepka obramba proti vedno dalje prodirajočemu nemškemu in pomemčenemu elementu. Z..... k.

V Ljubljani, 8. marca.

Proti nemški irredenti v Avstriji.

Velikomemški časopis „Süddeutsche Reichskorrespondenz“ je nastopil z vso energijo proti blazni agitaciji takozvanega „All-Deutscher Verband“, ki pospešuje avstrijsko nemško irredento ter dela na razpad države. Omenjeni list dokazuje, da je tako rovanje škodljivo avstrijskim Nemcem in Veliki Nemčiji, kajti spodkopava zupanje v zavezniško zvestobo in v njihovo lojalnost. To hujskanje je demoralizujoče, ker vtikanje v tuje notranje razmere more izzvati jednako vtikanje v velikomemške razmere. Nemci v Prusiji imajo doma dela odveč, pa se vtikajo v avstrijske odnose. Sam Bismarck je dejal, da mora Avstrija ostati, ako noče Nemčija, da se njena moč zmanjša, in da se ohrani v Evropi mir. Isti list trdi, da podpirajo avstrijsko irredento le malošestni listi, vsi pametni časopisi pa jo obsojajo.

Spor mej ruskim poslanikom in srbskim dvorom.

Dolgotrajni konflikt mej srbskim dvorom in srbsko vlado na jedni ter mej ruskim poslanikom, Šadovskim, na drugi strani se je končal te dni s tem, da je poslanik zapustil Beligrad. Zadnji povod sporu je bil ta, da so povabili poslanika te dni, ko se je praznovala obletnica proklamiranja arbaškega kraljestva, pač k Tedeumu v ka-

tedralo in k sprejemu diplomatskega kora, ne pa k dvornemu dinerju. Da ga niso povabili k dinerju, je vzrok ta, da je Šadovski radi znanih spletk in dvomljivih poštenostij razkralja Milana dosledno ignoriral.

S carskega dvora.

Poročila danskih in angleških časopisov o slabem zdravju carja Nikolaja so napravila na carskem dvoru jako mučen vtisk. Na dvoru mislijo, da so tiste lažnjive vesti v zvezi s finskim vprašanjem. Finska je namreč te dni izgubila svojo dosedanje samostojnost ter je ustavno zjednačena drugim ruskim pokrajinam. Finci hočejo dokazati, da car ni s tem zadovoljen, in da je kriva vsega le stranka velikega kneza Mihaela Nikolajeviča, carjevega praujca, predsednika državnega sveta. Finci trdijo torej, da je car bolan ter da za spremembe na Finskem sploh ne ve. To pa ni istina, kajti car je zdrav ter dela od 8. ure zjutraj. Ob 9. zajuterkuje s carico, potem čita časopise do 11. Po pol ure dolgem spreodu ima car avdienco, pri katerih vsak dan 2 ministra poročata. Po 2. uri sprejema car zopet ter se bavi do 8. ure zvečer z državnimi posli. Car se zanima za vse ter študira vsa vprašanja sam. Tako dela car vsak dan, in v Peterburgu je to splošno znano.

Razkosanje Kitajske.

Mej Rusijo in Anglijo vlada radi Kitajske zopet napetost. Ruski poslanik Giers je protestiral, da sklepata Anglija in Kitajska pogodbo radi posojila, kar je zbudilo v Angliji veliko ogorčenost. Sedaj pa se je še pokazalo, da je Anglija sugerirala Italiji misel, da zahteva sedaj Sanmum Bai. Rusija deluje zato v Pekinu proti Italiji in Angliji. No, tudi v Italiji se ne navdušujejo preveč za Sanmum Bai, ki bi Italijo pač mnogo veljala.

Dopisi.

Iz Trnovega, 5. marca. (Rudolf in liberalizem.) Volitve! Halo! Kako je to gibanje zopet probudilo duhove iz dolgotrajnega zimskega spanja, preveč dolgotrajnega, od zadnjih volitev sem trajajočega, trdnega, triletnega neprobnega spanja! Izjeme so častne, a redke; narodni stranki nedostaja organizacije, discipline, — žalostno! Bodi to povedano za morebitne posledice, namreč za propad pri sedanjih volitvah. A sedaj ad rem.

Nedelja je pri nas navadno podobna nedelji, a današnja nam je prinesla toliko veselja, zabave in razvedrila, da jo smem prištevati največjim praznikom! In kedo nam je to zabavo, to veselje napravil v tem dolgočasnem postnem času? Kdo ugame? Sam ljubeznivi g. kaplan Rudolf! To je pa vendar lepo od njega, saj bi drugače morali umreti dolgega časa ob tacihi vremensko dolgočasnih nedeljah kakor je bila današnja!

Zgodaj v jutro zagledam na poslopju, o katerem trdi g. kaplan, da je njegova last (NB. društveno poslopje), na poslopju gospodarskega društva narodno — ironija — zastavo! Oho! mislil sem si, to pomeni ples, v klerikalnem gospodarskem društvu v postnem času — ples! Verjete mi, da nisem vedel, li sanjam ali bdim; v duhu vidim vaše prestrašene ogorčene obraze, dragi čitatelji, in da vas takoj pomirim — motil sem se glede pomena razobešene zastave. Ker sem „liberalec“, šel sem k Rudolfovi maši, obetajoč si od današnje propovedi njegove obilega dušnega užitka in pojasnila glede zastave. Nisem se motil, izredno sem se — zabaval. Na vzporedju propovedi bil je tema „nesramnost“ kot vzrok pogube in izgube nebeškega kraljestva; a volitve so, in g. kaplan Rudolf identifikoval je nesramnost z liberalizmom, da je dobil logično vez govora. In sedaj je pa kar deževalo ognja in žvepla na nesramne liberalce, bojkotiral je raz leco, tedaj javno, narodne, zavedne poštene trgovce radi njihovega narodnega mišljenja, radi naročila „narodnih“ listov; prideval jim priimke goljufov, lažnikov, zapeljevalcev, hujskal z vpijočim bojevitim glasom, klical je na pomoč v svoji zaslepljeni brezmejni strasti celo mlada, čista, nedolžna srca otroška, da se postavijo proti svojim starišem, ki so liberalni, ki ne poznajo božjih zapovedi, ne poznajo posta, itd., ki so tako liberalni, da (grozno!) — volijo proti gosp. kaplanu! Gospod kaplan Rudolf, ali po-

znate § 303. kaz. zakona? Gospod kaplan Rudolf, ali poznate Vi božje zapovedi in osobito 4. božjo zapoved, to je spoštuj očeta in mater? Gospod kaplan Rudolf, vprašam Vas, ali poznate svoj poklic in božjo zapoved o krščanski ljubezni? Ljubezen — da, a krščanske ljubezni — ne! Poznate li svoje stanovske dolžnosti in zapovedi? Ne! Ko bi jih poznali, ko bi vedeli za božjo zapoved: „Dajte Bogu kar je božje!“ Ko bi bili duhovnik po božji postavi, tedaj bi tudi sami uvaževali svoj vzvišen poklic in njega dolžnosti; a vi jih ne poznate; ker Vam je poklic le sredstvo v dosego namena. Kaj Vam mari do vzgoje mladostnih src, saj Vam je važnejši posel agitacija; kaj so Vam mari pogrebi in previdenje bolnikov se zakramenti, saj Vas pridejo lahko nadomestovati drugi duhovniki, saj Vi nimate časa za svoje dolžnosti, ker Vam je agitacija važnejša od Vaših družih dolžnosti! Seveda je tudi le agitacija kriva, da g. kaplan nima časa, da bi se naučil celo propoved doma, treba je tedaj, da se, kar manjka, spiše ter poda vernim in potrpežljivim poslušalcem v obliki berila, tako nekako kakor pastirski list. Konkurenca povsod!

Kot liberalec hočem se strogo držati načela točke liberalizma, ki govori o enakopravnosti; nočem in ne morem Vam, g. kaplan Rudolf, jemati pravice, da smete uplivati na volilne može z agitacijskimi sredstvi; vsaka stranka povej svoje mnenje, vsaka stranka deluj na prepričanje volilcev, vsaka stranka uporabljaj v to svrhu poštena, dopuščena sredstva. A vaša sredstva so nedopustna, nepoštena, Vam je božji hram ravno toliko svet kakor krčma, prostor miru in vznešenih, Boga molečih misli toliko, kakor pijanskega zraku in pijanskega krika in vika in preklinjanja polna pivnica! Vam je cerkev, blagoslovljeni kraj božjih obredov, kraj miru in sprave, dobrodošlo sredstvo, Vaša beseda, dasi beseda dušnega pastirja ni vzdignujoč, pomirljiv, dobrovoljen glas nego bojni klic strankarske strastne agitacije je! Seveda, namen dovoljuje vsako sredstvo! Da, liberalec sem, moja misel in volja sta mi prosti, ker nas je Stvarnik sam tako stvaril; svobodni smo tedaj po volji in misli, a tako liberalni nismo, kakor ste Vi, gospod kaplan, da Vam niti Najsve-tejše ni sveto, ker bi je drugače ne rabili za agitacijsko sredstvo!

A ljudstvu dajete s tem pohujšanje in ga tirate, Vi kot duhovnik, v moralni propad! Tako pobožno, verno ljudstvo se Vam sedaj v cerkvi smeje! Tableau! „Dokler bodo take pridige, ne pojdemo več v cerkev“, tako so ljudje govorili po današnjem sv. darilu. Krščanski ljubezen imate o vsaki priliki na jeziku, a dejstveno pa sejete med ljudstvo sovraštvo, razpor, prepir in zdražbo! Jeli to tudi Vaša stanovska dolžnost? To Vaš vzvišeni poklic?! Pohujšanje sicer mora priti, kaj ne, gosp. kaplan? A gorje onemu, po katerem pride pohujšanje; bolje bi bilo, da si obesi mlinski kamen na vrat ter potopi v globočino morja (a Vas bi morda tudi morje ne trpelo, obdržalo bi si gotovo le mlinski kamen!) Le poslušajte g. kaplan, samo svoje prejšnje zavezanke, katerim so se ko nečno vendarle odprle od Vaših obljub in pretkanjih zvijač zaslepljene oči, ude Vašega gospodarskega društva ominoznega imena, ko Vam mečejo pod nogo z opravičeno kletvico in gnjevom zadržane knjižice, poslušajte mej drugim na pr. samo ženo onega Vaših prvih pristašev, ki zavzema prvo mesto v občinskem zastopu, le poslušajte jo, kako preklinja trenutek, ko ste moža vlovili v svoje zanjke! Mej ženo in moža, mej stariše in otroke, mej prijatelje in družinske kroge se postavljate ter sejete namenoma mej nje s svojimi nakalami prepir in razpor; družbinsko srečo, mir, ljubezen in zadovoljnost rušite s tem, samo da zadovoljite svoje nakane. Vam ni nič vzvišenega in to je Vam — klerikalizem, krščanska ljubezen božja zapoved. V utemeljevanju svojih napadov v propovedih navajate razlog, da boste morali dati račun o svojem počenjanju o blagru Vam izročeni ovčic; polagali ga boste, a tedaj — gorje Vam! V svoji brezmejni, gospodaželjni častihlepnosti zasledovali ste poleg družega še namen, da bi se o Vas mnogo govorilo; če Vas to srečnega dela, priznavam Vam rad, da ste ta namen dosegli, kakor ga je na pr. tudi razgrajšč

Wolf dosegel. „Oaveta je moja“, pravi Gospod, in prej ali slej Vam ne bo izostala. —

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 7. marca.

Seji, katere se je udeležilo 26 obč. svetnikov, je predsedoval župan Hribar. Ove-rovateljska zapisnika sta imenovana obč. svetnika dr. Tavčar in dr. Majaron.

Župan Hribar je prečital pismo, s katerim se izreka obč. zastopu zahvalo za izraz sožalja povodom smrti nadvojvodinje Marije Imakulate, sporočil, da je dež. predsedniku naznanil zahvalo obč. sveta za dovolitve, da se imenuje višja dekliska šola po cesarju in končno prečital zahvalo šolskega doma v Gorici za dovoljeno podporo. Župan je opomnil, da je ta zahvala zlasti znamenita, ker prihaja iz onega mesta, od koder se Ljubljani najdešče očita, da zane-marja svoje dolžnosti kot središče Slove-nije, dočim se jej v tem dopisu, na kate-rem pa podpisana dr. Gregorčič in prof. Berbuč, naravnost priznava, da z dejanji dokazuje svojo zavednost kot središče cele Slovenije.

Stavbni svetnik Duffe je nujno po-ročal o popravu stopnic pri tivolski graj-ščini. Poizvedbe so pokazale, da bi kazalo napraviti rampo namesto stopnic. Troški bi znašali blizu 1600 gld. Obč. svet je sprejel predlog, odstraniti stopnice in napraviti na mesto njih rampo.

Obč. svet. dr. Tavčar je vprašal, kaj bode s Fernkornovimi psi, na kar je poroče-valec pojasnil, da se namesto ob rampi.

Po poročilu obč. svet. Svetka o pro-šnji dveh bivših mestnih babic za podelitev letne miloščine je obč. svet sklenil Ivani Šušteršič dovoliti letne miloščine 80 gld., Urši Zadnikar pa 60 gld.

Po poročilu obč. svet. dr. Hudnika o prošnji Rozalije Jevnikarjeve za odpisno dovoljenje od sveta, ki ga je prosilka mestni občini prepusila ob Tržaški cesti, je obč. svet sklenil, prošnji ugoditi. Isto tako je obč. svet sklenil dati Katarini Malovrhovi povsem jednako odpisno izjavo.

Obč. svet. Svetek je poročal o pro-šnji Marijane Jerebove za zvišanje pokoj-nine na letnih 200 gld. Prosilki plačujeta pokojnino polovico občina in polovico dež. odbor. Sklenilo se je zvišati mestni pri-spevek pokojnini od 58 gld. na 75 gld. to je na polovico pokojnine (150 gld.) katero sme občina dovoliti.

Obč. svet. Plantan je poročal o vlogi dunajske mestne Franc Jožefove ju-bilejske zavarovalnice glede ustanovitve podružnice v Ljubljani, pri kateri naj bi sodelovali mestne občine uslužbenci. Obč. svet je sklenil, odkloniti zahtevo, ker imajo mestni uradniki in uslužbenci preveč posla, da bi mogli opravljati postranska posla in ker mestna občina po svojih uslužbencih ne more delati konkurence podobnim za-vodom v Ljubljani.

O županovem predlogu, da se store potrebni koraki za podaljšanje davka proste dobe iz zakona z dne 23. junija 1895. drž. zak. št. 88 je poročal obč. svet. dr. Stare. S tem zakonom je določena davčna pro-stost le tistim po potresu zadetim poslop-jem ki so do 3. julija 1. 1900. novič sezi-dajo ali popravijo. Še veliko hiš ni ne po-pravljenih niti na nova zgrajenih. Tega je krivo gmotno stanje hišnih posestnikov. Nekateri ne bodo mogli do 3. julija 1900 zidati ali popraviti svojih hiš in izgube vsled tega pravico do oproščenja davka, ako se termin ne podaljša.

Sprejet je bil predlog, naj magistrat zaprosi za podaljšanje določene dobe za 5 let.

O razpisu letošnjih dopolnih volitev za obč. svet je poročal obč. svet. dr. Tav-čar. Iz obč. sveta izstopijo letos: iz III. razreda Dimnik, Dolenc, Mally, Turk, Zabu-kovec; iz II. razreda Ivan Hribar, dr. Požar, Šubic, dr. Tavčar; iz I. razreda dr. vitez Bleiweis in Grošelj. Poročevalec je predla-gal: volitve naj se vrše za III. razred 24. aprila, za II. razred 26. in za I. razred 28. aprila. Ker je v III. razredu nad 2000 vo-lilcev, naj se v tem razredu voli v dveh sekcijah; za načelnike volilnim komisijam naj se imenujejo obč. svetniki za III. raz-red Plantan in dr. Hudnik, za II. razred Žužek in za I. razred dr. Stare — druge člene komisij naj imenuje župan. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o prodaji magistrov farmacije za premembo obč. volilnega reda. Magistri so prosili, da bi imeli tisto volilno pravico, kakor drugi akademiki. Ker je neumestno, samo za tako premembo stopiti pred dež. zbor, in ker je sploh več točk volilnega reda, glede katerih bi bile koristne spremembe primerne, je sprejel obč. svet predlog, naj se vloga farmaceutov vrne magistratu z naročilom, da sploh šudira kaj bi bilo potrebno premeniti in potem poroča občinskemu svetu. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o premembah § 60. stavbnega reda za mesto Ljubljano. Mestni fizikat nasvetuje, naj se odpravi dovajanje fekalij iz kanalov v Ljubljano. Poročevalec je pojasnil, da ne kaže, pridružiti se stavljenemu nasvetu in je predlagal, naj se preko njega prestopi na dnevni red.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je z zdravstvenega, obč. svetnika Žužek in Pavlin sta s tehničnega stališča zavračala navedbe fizikata glede greznice in so podpirali poročevalčev nasvet, kateri je obč. svet tudi sprejel.

Obč. svet. Žužek je poročal o prizivu posestnice Josipine Košičkove proti odloku mestnega magistrata, s katerim se jej je naročilo, preurediti stranišča v hiši št. 17 v Florijanskih ulicah. Sklenilo se je prizivu deloma ugoditi.

Obč. svet. Žužek je poročal o odobritvi stavbe podpornega zidu na prosoru podrtih Bavdkove hiše na Stolbi št. 6. Obč. svet je sprejel predlog, naj se stavba naknadno odobri in naj se dovoli kredita 1500 gld.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o ponudbi posestnikov v Vodmatu, naj mestna občina odkupi predvrtove dveh ulic. Posestniki zahtevajo za svet 2500 gld. Poročevalec je nasvetoval, ker je cena pretirana in bode razširjenje cest samo na korist posestnikov, naj se obravnave opuste, dokler hišni posestniki predvrtov brezplačno ne odstopijo mestu.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je izrekel mnenje, da naj se obravnave nadaljujejo, ker je razširjenje ulic potrebno, in se ne more zahtevati, da bi morali posestniki svet brezplačno odstopiti.

Obč. svet je sprejel predlog podžupana dra. vit. Bleiweisa.

O prošnji G. Töniesia in T. Soosove zaradi zožitve projektovanih Čopovih ulic ob njunem posestvu je poročal obč. svet. dr. Pokar. Prošnjika hočeta baje zidati, a le če se cesta od 16 m zoži na 12 m, sicer ne. Obč. svet je sklenil zožiti cesto na 12 m, a napraviti se morajo ob južni strani te ceste 2½ m široki predvrti.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal o prizivu Josipa Luckmanna glede naprave pomola na hiši gospe Paravičeve ob Franca Jožefa cesti. Magistrat ni dal stavbnega dovoljenja, ker se je izkazalo, da bi bil pomol večinoma lesen. Obč. svet je priziv odklonil.

O prizivu nunskega samostana zaradi naprave hodnikov in odprave kamenitih stebrov ob pročelju nunske cerkve je poročal obč. svet. dr. Hudnik. Konstatoval je, da spada ves svet k parceli imenovani Kongresni trg in predlagal: Obč. svet izreči, da je nujno potrebno, da se iz prometnih in estetičnih ozirov svet pred glavnim vhodom nunske cerkve uravna, oziroma da se ondi stoječi odnašalci odstranijo, po prehodu pa asfaltni hodnik položi; glede na okolnosti pa: a) da rešitve predstoječega rekurza ne gre razkosati, b) da tvori zadnji prostor pred nunsko cerkvijo sestaven del parcele 160, ki je javen prostor, — skleni, da se spisi vrnejo magistratu z naročilom, da nemudoma poizveduje, kdo je ob svojem času odnašalec na sedanje mesto postavil ter z ozirom na lastnost zadevnega sveta glede odstranitve odnašalcev in tlakovanja prostora vse potrebno ukrene, potem pa zopet rekurz s vsemi spisi občinskemu svetu predloži. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o doplačilu na kupnino za Sidonijeve Schreyeve za stavbo „Mestnega doma“ kupljeni svet. Dovoljenih je bilo prvotno 500 gld., a moralo se je zanj izplačati 1200 gld., sicer bi ne bilo možno graditi „Mestnega doma“. Obč. svet je odobril predlog, da se dodatno odobri povzvišanje kupnine na 1200 gld.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je poročal o imenovanju nove babice na mesto

Fr. Jarčeve in je bila imenovana Magdalena Ramovševa z letno plačo 100 gld.

O uporabnem dovoljenju za klonico pri elektrarniški centrali je poročal obč. svet. Senekovič in je obč. svet dal uporabno dovoljenje.

O proračunu mestne elektrarne za leto 1899 je poročal obč. svet. Senekovič. Skupna potreščina znaša 66.673 gld. 41 kr., pokritje pa 64.457 gld. 10 kr., in sicer za porabo toka 42.657 gld. 10 kr., za javno razsvetljavo 18.000 gld., elektroštevina 800 gld. in drugih dohodkov pri prodaji žarnic 3000 gld. Priklapljenih je 5830 žarnic in 13 elektr. motorjev, a priklopi se letos še 600 žarnic in nekaj motorjev. Nedostatka je torej 2216 gld. 31 kr. Ta nedostatek je jako majhen, zlasti če se pomisli, kako razsvetljavo ima zdaj mesto, a morda izgine še ta, ker se oglašajo novi odjemalci. Obč. svet je proračun odobril in sklenil, da se nedostatek proti refundaciji v poznejši dobi pokrije iz mestnega zaklada.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je poročal o proračunu mestne klavnice. Potreščina znaša 16.400 gld. 12 kr., pokritje pa 22.014 gld., torej je prebitka 5613 gld. 88 kr. Obč. svet je proračun odobril.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. marca.

— **Osobne vesti.** Načelnik železniške postaje na Zidanem Mostu, g. Henrik vitez Franken premeščen je na jednako mesto v Celje. Rodom Ljubljčanec, po mišljenju Nemeč, se gosp. Franken ni vtikal v politične boje, ter je tudi rad slovenski govoril. — Na njegovo mesto pride dosednji načelnik postaje v Št. Petru na Krasu, g. I. Studeny.

— **Dež. zbor kranjski,** ki se snide dne 14. t. m., zborovati bi moral po dosedanjih dispozicijah zopet v dvorani starega strelišča. Glede te dvorane je občna sodba, da je za zborovanje dež. zbora skrajno neprimerna. Staro strelišče leži na periferiji mesta, tako da morajo poslanci vsak dan napraviti dolgo pot, da pridejo do zborovalnice. Poredni ljudje pravijo celo, da dež. zbor zboruje pod Golovcem. Na strelišču manjka vseh postranskih prostorov, ki so za seje klubov in odsekov vendar neobhodno potrebni. Zda se vrše klubova in odsekova posvetovanja čisto kar stoje v kakem kotu. Dvorana sama je temna in neakustična, tako da se slabo vidi in še slabše sliši — iz kratka prostori so tako nedostopni, da že bolj ne morejo biti. Z ozirom na to so že lansko leto veleposestniški poslanci, na čelu jim ekse. baron Schwegel, sprožili misel, naj bi dež. zbor zboroval v „Nar. domu“. Letos utegne zasedanje nekoliko dlje trajati, kakor druga leta, in zato bi bilo prav primerno, ako bi bile seje v „Nar. domu“. Tam so na razpolaganje lepi, svetli prostori; na razpolaganje so vse potrebne sobe za klube in odseke, povrh pa je „Nar. dom“ tik središča mesta, in bi bilo v vsakem oziru ustreženo poslancem in občinstvu, ako bi imel dež. zbor v njem svoje seje.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Dne 10. t. m. se bo pela Verdijeva opera „Trubadur“, s katero ima gđc. W. Radkiewicz svoj častni večer. — Dne 12. t. m., v nedeljo se bodo igrali v tretjič „Rokovnjači“. — V torek, 14. t. m. gostuje v drami „Fužinar“ gosp. Ignacij Borštnik iz Zagreba.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj so se igrali tretjič „Trije pari črevljev“. Gledališče je bilo srednje dobro obiskano. Igralo pa se je slabo. Na odru so bili namreč prav razposajeno dobre volje; smejali so se kar med seboj, si snemali lasulje, zamenjavali imena in streljali brez pardona slovniške kozle.

— **Konsumno društvo na Bledu.** Piše se nam: Vsaka živalica ima svoje veselje. Naše prečastite duhovnike veselje sedaj konsumna društva in ustanavljajo jih, koder jih morejo. Po krivici se jim očitja, da o kupčiji nič ne razumejo. O ne! Z odpustki znajo še izza Tecljevih časov barantati. Ali pa taka spretnost tudi v drugi kupčiji zadostuje, to se šele pokaže. Da pa imajo duhovniki dobro voljo, vse trgovce in obrtnike na kant spraviti, o tem ni dvoma. V nedeljo so na Bledu osnovali konsumno društvo. Krstili so je za kmetako zadrugo,

pa kakor obleka ne dela človeka, tako tudi ime ne kaže, kakšno je društvo. Blejska zadruga bo povsem navadno konsumno društvo. Da bi vražji liberalci ne rekli, da so ga „Gospodje“ ustanovili, šli so na shod samo kmetje, — duhovniki pa so ostali zunaj in čakali, da se društvo ustanovi in se voli odbor. Pa reci kdo, da prečastiti gospodje niso veliki lisjaki! Nekateri zbrani kmetje so hoteli vedeti, kaj podpišejo. Pa reklo se jim je: „To Vam nič mar — to boste že potlej izvedeli.“ In kmetje so podpisali — kaj bi ne, ko so zunaj stali duhovni gospodje „na vahti“. Potem so gospodje tudi notri prišli in gospod fajmošter Oblak so povedali, da tudi pristopijo društvu. In zavladalo je veliko veselje, ki je pa postalo še večje, ko so gosp. fajmošter povedali, da društvo ne bo kupovalo žita od ogerskih Judov, ampak ga kar naravnost naročevalo iz Amerike. Kaj ni to prebrisana butica? Jedni se sicer smejejo in pravijo: Ali mislijo g. fajmošter, da se vozi žito iz Amerike v takih barkah, kakor se vozijo po Blejskem jezeru, večina pa misli, da se tudi iz Amerike dobi žito na žaklje. Ni dvoma, da bodo g. fajmošter dosegli znatno znižanje cen žita, samo skrbi nas, kaj poreko g. Ažman, ki so pri deželnozborskih volitvah obljubili, da se bodo na vso moč prizadevali doseči zvišanje cene žita. Kaj je torej bolj prav za nas? Kateri naših rešiteljev ima prav ali gospod Oblak ali g. Ažman? „Es will mir schier bedünken“ — da se obema meša, in da bodo Blejci drago plačali svojih dušnih pastirjev — bistroumnost!

— **Ravnopravnost pri goriškem sodišču.** Pri goriškem okrožnem sodišču je bila za včeraj določena obravnava mej dvema slovenskima strankama. Sodni dvor je bil sestavljen tako, da je eden sodnikov le lomi slovenščino, drugi je niti lomiti ne zna, tretji pa je izjavil, da slovenščina nič ne razume. Pokazalo se je tudi, da ves sodni dvor ni razumel, zakaj se gre v ti pravdi. Dr. Stanič je sodni dvor sicer odklonil, a ker je ta vzlic temu sklenil, obravnavati in poklicati tolmača za slovenščino, sta obe stranki zapustili dvorano. V tem, ko vladajo pri sodišču tako nečuvne razmere, so nekateri laški odvetniki začeli vlagati pri sodišču slovenske vloge, seveda le da privežejo nase slovenske stranke.

— **Pomiloščenje.** Cesar je 10 kaznjencem odpustil še neprestani del njihove kazni. Trije izmed njih so bili v koprski kaznilnici, jedna ženska pa v Begunjah na Gorenjskem.

— **Porotne obravnave.** Včeraj vršili sta se pri tukajšnjem porotnem sodišču dve obravnavi. Pri prvi bil je 29 let stari delavec Matevž Kobilca iz Jarš obtožen hudodelstva uboja. Obdolženec delal je pri gradnji vrhniške železnice ter hodil na hrano k delavcu Juriju Blatniku. Dne 29. avgusta nastal je bil, kakor pravi Ana Ogrinec, prepel mej Blatnikom in Kobilco in slednji odšel je s pretenjem: „Ti bom že pokazal!“ Zvečer istega dne sedel je Blatnik v gostilni Jerneja Janše na Drenovem griču, kamor je prišel tudi Kobilca. Brez povoda vdaril je obdolženec Blatnika s palico po glavi, potem pa stekel po kamen in s tem Blatnika večkrat udaril po glavi. Vслед prizadejane poškodbe je Blatnik dne 4. septembra umrl. Dejanje je po pričah dokazano. Kobilca bil je obsojen na šest let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno ter trdim ležiščem v temni celici dne 29. avgusta vsakega kazenskega leta. — Pri drugi obravnavi bila sta krovca Lorenc Gorjup in Alojzij Avguštinčič, oba z Glince, obtožena hudodelstva poskušene posilstva. Obravnava bila je tajna. Obtoženca bila sta obsojena vsak na dve leti težke ječe.

— **Izvenakad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu** ima dne 11. marca v restavraciji g. Kaubeta (Heinrichstrasse 8.) ob 8. uri zvečer svoj glavni občni zbor z običajnim vzporedom. Občnemu zboru sledi prosta zabava.

— **Požar.** V Malem Ubelskem je gorelo pri posestnikih Fr. Debevca, Matevžu Boletu, Franu Negru in Ivanu Prosegi. Škode je 3200 gld. Berač Filip Ženko je na sumu, da je namenoma prouzročil ta požar.

— **Harakiri.** Na Sušaku je 21letni Ivan Bergamasca poskusil, izvršiti na sebi znano operacijo, kateri pravijo na Japonskem harakiri, poskusil si je namreč trebuh preparati. Mladega moža, ki si je v pijanosti poskusil končati življenje na ta način,

ker se mu ni posrečil prejšnji poskus, najti smrt pod kolesi železniškega vlaka, so odnesli v bolnico.

— **Žrtve tržške burje.** V nedeljo se je večja družba mladih ljudi peljala s čolnom v Savlje pri Milju. Na povratku je burja zvrnila čolnič, v katerem je bilo šest oseb. Po peturnem boju z valovi je eden ponesrečenec prišel na kopno, ostali pa so utonili.

— **Samomor.** Prošli petek se je ustrelil v Kozjem finančni nadpaznik Reberšek. Vzrok? Baje bi bil moral biti za kazen premeščen in degradovan, volil pa je raje smrt.

* **Štefanijina mati, belgijska kraljica Henrijeta** je opasno zbolela vsled vnetja pljuč. Baje ni nobene nade več, da še okreva. Nadvojvodinja Štefanija, ki je potovala po sredozemskem morju, je svoje potovanje prekinila ter se odpeljala v Bruselj k materi. Princesinja Lujiza Koburška pa še ne sme iz sanatorija.

* **Za kolesarje.** V ponedeljek smo poročali, da je tvrdka A. Wernel & Comp. zgubila pravdo s tvrdko Puch & Comp. in in da je bilo vsled tega konfisciranih 700 koles. To poročilo je nekoliko popolniti. Bivši šef tvrdke Puch & Comp, prodal je pred 2 leti svojo tovarno nemški tvrdki Dürkopp in se je zavezal 2 leti ne izdelovati koles pod svojim imenom. Ker je pa pogodba s 1. marcem potekla, imela je tvrdka A. Wernel & Comp. pred časom nekaj dogotavljenih, večinoma pa nedogotavljenih koles z znamko „Joh. Puch made in Styria“ v zalogi, vsled česar so bila taista, za čas, da poteče pogodba, konfiscirana. Od 1. marca naprej pa se bodejo izdelovala prejšnja pod imenom „Original Styria“ priljubljena kolesa pod tvrdko „Joh. Puch, Fahrradwerke, Graz“ in so le taista prava, od g. Puch-a izdelovana kolesa, katerih jedini zastopnik za Kranjsko je g. A. Putrich v Ljubljani, med tem ko je lastnica tvrdke Puch & Comp. oziroma izdelovateljica „Styria“ koles nemška tovarna „Dürkopp“.

* **Kaj je umetnost?** Tolstoj je imel pogovor z nekim umetnikom ter je pri tej priliki strogo obsodil sedaj moderno maniro dekadentovstva v slikarstvu in v pesništvu. Govoril pa je tudi o gledališču ter obsodil neko vrsto iger, ki se smatrajo za „umetnost“. — „Dandanes se smatra že vse za umetnost“, je dejal. „Ako kaka ženska premetava svoje noge po odru, se to ne le ne obsodi kot neumestno in nedostojno, nego se smatra celo za klasično umetnost, ki je za življenje tako važna, da se ji v časopisih posveča stalna rubrika. Nekatera uredništva imajo celo stalne kritike, ki hite kasno ponoči iz gledališča v tiskarno ter pri ropotu strojev pišejo svoje vtiske, da svet že naslednjo jutro čita, kako je ta ali ona dama v gledališču metala kvišku svoje noge — Tolstoj hoče torej reči, da gledališče ne bodi cirkus, kjer nastopajo glupi klovni in frivolne plesalke!“

* **Prijatelj otrok.** Na Dunaju je pred kratkem umrl gospod Moric vitez Leon, upokojen častnik, kateri se je veliko bavil s poskusi zračne elektrike, kar ga je seveda veljalo jako veliko. Bil je prepričan, da bode kaj imenitnega izumil. Poleg tega je bil Leon velik prijatelj otrok, kateri so kar v trumah hodili za njim po ulici. Dajal jim je vedno sladkega peciva, katerega je nosil veliko seboj v žepih. Leonovo stanovanje je bilo razun spalnice nekaj vrt; po vseh sobah je bilo veliko cvetlic dreves in grmovja, kjer je bilo nešteto ptičev. Ko je Leon umrl, prihitelo je veliko otrok, kateri so se hoteli od svojega prijatelja posloviti.

* **„Prokleta družina“.** V Debreczinu so minolo soboto postavili na grob „proklete“ družine Moricz spomenik s sledečim napisom: „Tukaj počivajo v Gospodu: Josip Moricz st., umrl v 62. letu. Njegov sin Josip ga je ustrelil. Soproga Josipa Moricza, umrla v 47. letu. Njena hči Erzsike jo je ustrelila. Erzsike Moricz, se je v 17. letu sama usmrtila. Josip Moricz ml. je umrl v 27. letu v ječi. Večna usmiljenost naj bode ubogim grešnim dušam milostna!“ — Spomenik je veljal 1500 gld. Napravilo ga je sedmograško kulturno društvo, ki je po tej rodbini podedovalo 14.000 gld.

* **Lakota v vzhodni Afriki.** Iz Bomeze poročajo, da vlada v več okrajih

britsko-vzhodne Afrike strašna lakota. Koblice so uničile vse žito na polji. Misijonarske družbe store, kar jim je mogoče, a vendar bo moral bržčas priti Angleška svojimi bednimi afriškimi rojakom na pomoč.

Telefonična in brzojavna poročila.

Skupni nemški program.

Dunaj 8. marca. Nemškonacionalni listi na Češkem razglašajo veleznimivorazkritje, da namreč posvetovanja glede narodno-političnega programa Nemcev na Češkem niso imela nikakega uspeha. Pooblaščenici posameznih nemških strank so se bili sešli 25. februarja v Pragi in so o svojih posvetovanjih izdali komuniké, v katerem je bilo rečeno, da se je doseglo soglasje. Nemškonacionalni listi javljajo sedaj, da je ta komuniké popolnoma neosnovan. Bärnreither, Funke, Prade in Schücker so drug drugega pobijali in se končno razšli, ne da bi se bilo glede jedne točke doseglo porazumljenje. To porazumljenje se poskusi doseči na shodu nemških zaupnikov iz vseh dežel, tako da bi Nemci iz drugih kronovin določili Nemcem na Češkem njih narodno-politične tirjave. Nacionálni listi napadajo Bärnreitherja jako ostro, češ, da je v svojem elaboratu utesnil nemške zahteve. Bärnreither je odšel na svoje posestvo in se baje neče več udeleževati posvetovanj glede sestave nemškega narodno-političnega programa.

Krščanski socijalisti in socijalni demokratje.

Dunaj 8. marca. Na nekem shodu v Dunajskem Novem mestu je mej socijalnimi demokrati in krščanskimi socijalisti prišlo do krvavega boja. Podajali so se s čašami in potem z noži. Vsa policija je bila na nogah in je le iz težka napravila mir.

„Proč od Rima“.

Dunaj 8. marca. „Gustav Adolfovo društvo“ za protestantsko propagando je izdalo na svoje podružnice okoličnice, v kateri jim priporoča, naj se ne vtikajo v sedanje gibanje za prestop k protestantizmu v Avstriji.

Nesreča.

Dunaj 8. marca. Z novačenja vračajoči se fantje iz Mutenic in Hocočanov na Moravskem so se peljali na dveh vozeh. Kočijaža sta tekmovala, kdo prehitu drugo. Pri Hodomcu se je prvi voz prevrnil, drugi voznik pa je zapeljal čez fante, ležeče na cesti. Jednemu je bila strta glava, drugemu so zlomljene roke ali noge, jednemu je odtrgan nos. 10 oseb je težko ranjenih.

Skupne ministerske konference.

Praga 8. marca. Tukajšnjim listom se poroča, da se pri skupnih ministerskih konferencah ni govorilo niti o zasedanju delegacij niti o avstrijskem parlamentu, nego da so se posvetovanja nanašala samo na izredne tirjave, ki so oglašene za prihodnji skupni proračun.

Nemci in češki deželni zbor.

Praga 8. marca. Izvrševalni odbor nemških poslancev iz Češke je sklican na nedeljo, klub nemških deželnih poslancev pa na torek. Pri teh posvetovanjih se odloči, ali naj Nemci vstopijo v deželni zbor, ali naj nadaljujejo abstinenco. Velika večina je za abstinenco.

Gališka hranilnica.

Lvov 8. marca. Bivši ravnatelj gališke hranilnice Zima in bivši prvi knjigovodja Wendrykowski prideta po Veliki noči pred porotnike. Obtožena sta radi goljufije, storjene s tem, da sta izdajala napačne bilance.

Ogerski parlament.

Budimpešta 8. marca. Poslanska zbornica je v današnji seji sprejela kvotni provizorij. Ugovarjala sta samo Polony in Kossuth. Ministerski predsednik Szell je izjavil, da poskusi vlada kar je možno, da se reši kvotno vprašanje potom kvotnih deputacij. Potem se je začela razprava o nagodbenem provizoriju.

Dijaški nemiri na Ruskem.

Lvov 8. marca. Tukajšnji listi poročajo, da so bili tudi v Varšavi veliki dijaški izgređi, vsled česar je vlada zaprla nekaj višjih zavodov.

Kolonija 8. marca. „Köln Zeitung“ javlja, da je car poveril bivšemu vojnemu ministru, generalu Manowskemu preiskavo glede dijaških nemirov in neki profesorski deputaciji obljubil energično postopanje.

Narodno gospodarstvo.

— Posojilnica v Ribnici. V mesecu

februarju 1899. leta je 95 strank ušlo 12.533 gold. 53 kr., 131 strank vzdignilo 17.716 gld. 75 kr., 22 strankam pa se je izplačalo posojil 13.907 gld. 80 kr. Denarni promet za mesec februarj 50.950 gl. 7 kr.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Podružnica za Beljak in okoličnice 16 gld. — Slavna posojilnica v Mokronogu 10 gld. — G. Franjo Petsche v Starem trgu pri Ložu iz „Nar. Čitalnice“ zbirko 3 gld. 20 kr. — Slavna hranilnica in posojilnica v Mengšu 5 gld. — Slavna posojilnica v Framu na Štajerskem 5 gld. — Gospa Ana Majcen v Mariboru 37 gld. 6 kr. — Gdč. Julka Ladinikova v Št. Lovrencu nad Mariborom nabrala v veseli družbi odličnih narodnjakov na Smolniku 5 gld. — Slavno uredništvo „Slovenca“ v Ljubljani 64 kr. — Firma Skaberné v Ljubljani od Ciril-Metodovega platna 100 gld. — Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po gospej Mariji Trčkovi 580 gld. 69 1/4 kr., ako pristejemo še zadnjič objavljeni znesek moške podružnice (360 gld. 51 kr.) sta obe šentpeterski podružnici nabrali za l. 1898. veličastno svoto 941 gld. 20 1/4 kr. — Mohorjani v Dražgošah 1 gld. 60 kr. — Slava slovenskemu rodoljubju! Živeli nasledniki! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Ig. Klinc v Litiji 10 K 90 v., darovalo veselo omizje v „Lojzki“ gostilni. — G. A. L. v Št. Petru na Krasu 10 K, nabral med zavednimi Slovinci na kvaterno nedeljo, ker ni bilo nobenega pobirača za nepotrebno gimnazijo in konvikt ali za znani prisilni davek kmeta-trpina. — G. Pavel Jereb, c. kr. uradnik v Podnartu 2 K 1 v., darovala vesela družba pri Mini v Podnartu. — Skupaj 22 K 91 vin. — Živeli rodoljubni nabralci in darovalci in njih posnemovalci!

Avstrijska specijaliteti. Na želodcu bolehalim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovga Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepljivo ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 skatljici. 5 (59-3)

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Zemljišče vl. št. 92, kat. obč. Trnovo, cenjeno 7222 gld., dne 10. marca v Ilirski Bistrici. Posestvo vlož. št. 4, kat. obč. Rakitna s pritlikavo, cenjeno 1903 gld. in 216 gld. 50 kr., dne 11. marca na Vrhniki. Zemljišče vlož. št. 64, kat. obč. Talčvirh cenjeno 372 gld., dne 14. marca v Črnomlju.

Umrli so v Ljubljani:

3. marca: Franc Trefalt, železn. uslužbenca sin, 2 meseca, Dunajska cesta št. 23, božjast. — Jožef Banovec, lončarjev sin, 6 ur, Streliške ulice št. 8, oslabeledost.

4. marca: Karol Schuster, črevijar, 19 let, Rožne ulice št. 3, jetika.

V deželni bolnici:

3. marca: Matevž Košir, delavec, 22 let, vnetje možganske mreže. — Jožef Hravak, gledališki igralec, 52 let, srčna hiba.

5. marca: Ana Jerandič, zasebnica, 83 let, ostarelost.

V hiralnici:

5. marca: Evfemia Neša Rozman, usmiljenka, 31 let, vnetje treb. mreže. — France Rejo, rudar, 48 let, mrtvoud.

V otroški bolnici:

5. marca: Marija Smak, delavčeva hči, 1 1/2 leta, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji arčni tlak 756-0 mm.

Marce	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
7.	9. zvečer	739.4	-23	sl. jug	jasno	0.0
8.	7. zjutraj	737.1	-7.8	sl. jzhod	jasno	0.0
	2. popol.	733.8	5.4	sl. jzhod	del. oblak.	0.0

Srednja včerašnja temperatura -3.7°, normale: 2.2°.

Dunajska borza

dné 8. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 . 85 .
Avstrijska zlata renta	120 . 10 .
Avstrijska kronka renta 4 1/2 %	101 . 25 .
Ogerska zlata renta 4 1/2 %	119 . 75 .
Ogerska kronka renta 4 1/2 %	97 . 75 .
Avstro-ogerske bančne delnice	918 . . .
Kreditne delnice	367 . 30 .
London vista	120 . 47 1/2 .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 97 1/2 .
20 mark	11 . 79 .
20 frankov	9 . 52 1/2 .
Italijanski bankovci	44 . 05 .
C. kr. cekini	5 . 86 .

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Štejnburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 3 in 5 gld.

Špecerijska štelaza Norimberška štelaza

obe lepi in v dobrem stanu se kupita. Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Aussee, Solnograd; čez Klein-Raiding v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jeseru, Inmost, Bregenc, Curh. Genevo, Pariz, čez Klein-Raiding v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Hrab, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten. — Praga iz novega mesta in v Kečevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. s večer. — Prihod v Ljubljano j. k. Praga iz Trbiša. Ob 5. uri 46 m. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipakega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregence, Inmosta, Zella ob Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. s večer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz novega mesta in v Kečevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. s večer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.

Gospod W..... v Krškem

pozivlje se tem potom, da takoj upošteje družbi sv. Cirila in Metoda za isto nabrano svoto, ker se drugače njegovo ime objavi!!

„NEW-YORK“

družba za zavarovanje življenja

Najstarejša mejnarodna družba za zavarovanje življenja na svetu.

Ustanovljena l. 1845 V Avstriji od l. 1876

izdaja:

Police, brez omejenja glede na poklio opravilo, potovanje in življenjske navade;

Police, nedotakljive po jednem letu;

Police, nepropadljive po treh letih;

Police, obdržujoče tabelo o številkomu zjamčeni visokosti, od končanega 3. zavarovalnega leta od leta do leta dajalnih posojil;

Police, katere v slučaju iz katerega koli uzroka nastopivšega nehanja vplačevanja premij, od končanega 3. zavarovalnega leta jamčijo odkupilne in redukcijne svote, kakor tudi brezstroškovno razširjenje zavarovanja za polno prvotno svoto in za fiksirano število let.

Glavno ravnateljstvo

(Glavno zastopstvo)

za Avstrijo:

DUNAJ

(906-3)

l., Graben 8 (v društveni hiši).

Spretnega praktikanta

vsprejme takoj tukajšna pisarna.

Pismene ponudbe vsprejema upravništvo „Slov. Naroda.“

(443-1)

Slovenskega

stenografa

vsprejem s 1. aprilom. Plača po zmnožnostih do 50 gld.

Dr. Dragotin Treo

(391-5) odvetnik v Postojni.

Učenec

se vzprejme v trgovini g. Karola Holzer-ja na Dunajski cesti št. 12. — Več se izve istotam.

(432-2)

Hiša

v Celovcu, Orlove ulice št. 12

ki je pripravna za mesarski, špecerijski ali enak obrt, (sedaj špecerijski obrt) se radi odptovanja pod zelo ugodnimi pogoji (kup 13.000 gld.)

proda.

Natančneje se izve pri lastnici hiše Mariji Kraljič v Mariboru, Jezdarske ulice št. 5.

(447-1)

Ustanovljeno leta 1842.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlca dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove podo, karbolinoja itd.

Posebno priporočava si. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje svinčih tal pod imenom „Epidol“.

Priporočava se tudi si. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja 10

= Alojzij Persché =

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priporoča svojo veliko zaloga

gotovih oblek za gospode in dečke, jopie in plašče za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 10 po najnižjih cenah.

Bičilo in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó.

Vašnja naročila se točno izvršujejo.

Klobuke

najnovejši façone

priporoča po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

Damske glacé-rokvice

od 70 kr. naprej
ima v veliki izberi na skladišču
Anton Leutgeb
rokovičar in bandažist
Pod Trančo št. 1. (411-2)

Zaloga najzibornejšega, občezanega ita- lijanskega penečega vina ASTI SPUMANTE.

Cena veliki steklenici gl. 1.25.
Pri odvzemu celega izvirnega zaboja z 12
steklenicami 5% popusta.
Priporoča (425-1)
Anton Stacul v Ljubljani.

Opeko

v vsaki množini, izborne ka-
kovosti, po najnižji ceni pri-
poroča za spomladno stavbno
sezono firma (374-4)
Ludovik Herzmann v Ljubljani.

Odlikovan na razstavah: Velike Meštrice,
Holešov, Prostějov, Prerov, Těnov, Humpolc.

Potrebna in koristna darila za
vsako priliko!

Češki kristianski spoštovani zaved
za platno!

Sveži k svojini!
Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavolnatega in da-
mastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkalne izdelke na
roke po zmernih cenah in najboljši kakovosti:
celoplatneno domače in bele
platno vseh širokosti in finosti, platno
na platu do 24 cm., damaste: gradle,
namizne prte in blago, obrisače, servijete,
bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače,
platnen in pavolnat kanefas, robce, bele in
barvane, platnene, pavolnate in svilnate,
inlet in angin za sipke, oksford, krizet,
oblični pralni sefir in šotsko blago
za damске oblike, platna: pavolnata,
ruska, za žimnice, slannike, zastore itd.,
trilhe, sifon, floridas, kreton, piké, barhent,
satin, brilantini itd., itd.

Ugodna darila (1953-30)
in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelki.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokoenjak in samoizdelovalec lahko
najbolje postrežem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Narečeno blago pošilja se
le po poštne povzetji.

Poseben oddelek za razpošiljanje
pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gl. do 2000 gl.
so vedno v zalogi.

Oprava za gostilne, kavarne in hotele.

Odda se v Elija Predovičevi hiši
na Poljanski cesti šte. 72

9 stanovanj

z jedno sobo in kuhinjo, in 2 sobi in ku-
hinja. Sicer jedno stanovanje takoj, drugih
8 za termin maj.

Več pove **Elija Predovič**, Po-
ljanski trg št. 5. (418-2)

Stanovanje in prodajalnica.

Na vogalu Rimske ceste in Gradi-
šnih ulic v hiši št. 16 pri tleh se odda
za selilni rok meseca maja t. l. v najem
stanovanje s 3 parketiranimi sobami, čum-
nato za posla, s hrambo in kletjo ter jedno
prostorno sobo za obrtno ali trgovsko
podjetje. (193-12)

Josip Leuz

trgovec (398-3)

v Ljubljani, Reselnova cesta

kupuje in prodaja:

vsakovrstni semenski krompir, za
seme ima v zalogi: hrastav zgodnji
češki rožnik, zgodnji in pozni
bell onejdove, bell okrogli
češki krompir itd., nadalje izvrstno
jedilno čebulo, čebulček, suhe
gobe, semenski oves, ajdo itd.

Praktikanta

ki je dovršil vsaj nižjo gimnazijo, vsprejemem
tako v svojo knjigotrdnico. (294-9)
L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

Najfinejša vina

iz c. kr. dvorne kleti na Dunaji
razno
velikonočno blago, bonbone, pince
itd. priporoča (402-2)

Rud. Kirbisch

slasčičar, Kongresni trg, Ljubljana.

Deteljno seme

predenice prosto, izkušena

travina semena

ter najboljša dunajska in erfurtska

vrtna semena

prodajata (21-55)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatorogu“.

Predzadnji teden!

1. glavni dobiček 100.000 kron
2. glavni dobiček 25.000 „
3. glavni dobiček 10.000 „
vrednosti 2 20%
odbita v gotovini.

priporoča (240-14)
Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani.

Mestna hranilnica v Novem mestu.

I. Bilanca upravnega imetja.

Aktiva		31. decembra 1898.		Pasiva	
	K	h		K	h
Račun hipoteknih posojil	796817	51	Račun vlog	1,185593	95
„ obresti	4512	09	„ hipoteknih obresti	5530	94
„ menjic	87478	72	„ menjicnih	1208	—
„ tekoči	195254	35	„ založnih	104	—
„ zalog	1600	—	„ davkov in pristojbin	171	60
„ Zaostale obresti	842	—	„ zguhe in dobička	6164	26
„ efektov	80476	50	„ čisti dobiček	—	—
„ efektnih obresti	1093	80			
„ zamudnih obresti	245	68			
„ inventarja	460	57			
„ uradnih troškov	7	—			
„ Tiskovine	880	—			
„ pro diversi	105	88			
„ zavarovalnin	732	—			
„ blagajne	30711	95			
	1,199669	79		1,199669	79

II. Bilanca rezervne zaklade.

Aktiva		31. decembra 1898.		Pasiva	
	K	h		K	h
Račun efektov	13257	22	Račun glavnice	19563	08
„ Viseče obresti	141	60			
„ Poslovni dobiček l. 1898	6164	26			
	19563	08		19563	08

V Novem mestu, dne 31. decembra 1898.

(429)

Ravnateljstvo.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angli-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov.

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinije
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser

— puškar —

prodajalec biciklov

iz prvih tovarn

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za po-
pravljanje biciklov in šivalnih strojev.

• Vzorci na zahtevanje poštino prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav.
p. n. občinstvu, da je moja trgovina
s suknom založena z najnovejšim
blagom

za pomladansko

in letno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krenner-
jevega blaga iz Škofje loke, domač
izdelek najboljše vrste.

Priporočam se slav. p. n. občin-
stvu za mnogobrojen obisk
z velespoštovanjem

Hugo Ihl.

Suknanih ostankov vedno veliko v zalogi.

Otročje vozčke

priporočila po najnižji ceni

J. J. Naglas

Ljubljana

Turjaški trg št. 7.

V našem se odda takoj v prijazni veliki občini z vrhovi in tik Dunajske ceste na Gorenjskem v jako dobrem stanu nahajajoča se

prodajalnica

z mešanim blagom. (412-2)

Tam se odda tudi stanovanje.

Kje? pove upravništvu „Sl. Naroda“.

Vsprejemem takoj ali v treh mesecih odvetniškega koncipijenta

tudi začetnika, pod ugodnimi pogoji. Plača po dogovoru.

Dr. Dragotin Treo

odvetnik v Postojni.

(428-3)

Gотово pomagajo

splošno priznanje (1850-8)

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete

pri pomembnejšem toku, izločenihih bolečinah in slabem, pokvarjenem seledu. Pristne v zavojčkih po 30 kr. se dobivajo v lekarni „pri alchemu erim“ pri točnem mostu in pri U. pl. Truhcov-ju v Ljubljani.

The Gresham

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj I., Giselastrasse 1 | Pešta, Franz-Josef-spl. 5, 6

v hiši družva.

Filijala za Ogrsko:

v hiši družva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1897 kron 159,947,578—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1897 28,923,375—
Mej letom 1897 je društvo izpostavilo 7468 police z glavico 67,331,852—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce s predloge, daje brezplačno glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti Narodnemu domu pri Gvidonu Zeschko-tu. (1771-5)

Semena

vseh vrst, zanesljivo kaljiva

priporočila tvrdka

Ivan Perdan

v Ljubljani.

(355-6)

Naznanilo.

S tem javljamo svojim p. n. interesantom, da smo izročili izključno samoprodajo svojega izvirnega izdelka „Dustless“ za Kranjsko gospodu

Anton Putrich-u v Ljubljani.

Ob enem svarimo pred prevarami, katere nastanejo po zlorabi našega imena „Dustless“ po našem prejšnjem nastavljenju **Jakobu Amtmann-u**, ter prosimo, da se pri vseh naročilih pazi na gornjo varstveno znamko.

Z velespoštovanjem

Dustless Oil & Paint Co.
G. Hartmann & Co.

Ozira se na gornje naznanilo, si bodem vedno prizadeval, da si svojih p. n. naročnikov zaupanje ohranim tudi nadalje s solidnim in kulantnim izvrševanjem naročenih talnih impregnacij z „Dustless“.

Z velespoštovanjem

Anton Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta št. 5-6.

(442-1)

Pijte od dobrega le najboljša

to je

(217-11)

originalno plzensko pivo iz združne pivovarne.

Glavno zastopništvo:

Ivan Gorup

Šelenburgove ulice št. 1.

Telefon št. 90.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

sta popolnoma na novo asortirala zalogo 3 dražestnimi

novostimi

za spomladno in poletno sezono.

Zaloga originalnih pariških in berlinskih modelov.

(378-3)

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, tula, ameriške plaque, zlate ure, Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, priklopki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravi la zanesljivo, točno in cenol 9

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor

čevljarški mojster v Ljubljani, Čevljarške ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 9

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pride vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporočila

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 9

Pekarija in slasčičarna Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak). V svojih slasčičarnicah postrezam točno z najfinjšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 9